

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., v právní věci

žalobce: **V. M. D.**
zastoupený advokátem JUDr. Janem Jiříčkem
sídlem Legionářů 947/2, 182 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaným rozhodnutím uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu (dále jen „zákon o azylu“), neboť žalobce nenaplnil zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

2. Žalobce je nezletilý, je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky (dále jen „Vietnam“). Žalobce přicestoval do České republiky za svými rodiči na podzim 2018, po smrti svého dědečka, se kterým ve Vietnamu žil. Žalobce požádal o vydání povolení k trvalému pobytu v ČR, žádost mu však byla zamítnuta podle ust. § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) ve znění účinném do 30. 7. 2019, neboť nepředložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území. Následně požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu sloučení rodiny. Ta mu žalovaným rozhodnutím nebyla udělena.
3. Žalobce prostřednictvím svého zákonného zástupce napadl rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s ust. § 32 zákona o azylu.
4. Žalobce uvedl, že mu žádost o vydání povolení k trvalému pobytu byla zamítnuta, protože jeho zákonný zástupce nepředložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území. Ve skutečnosti však tyto prostředky zajištěné měl. Tedy žalobce nezískal trvalý pobyt nikoliv pro materiální nesplnění podmínek, ale kvůli, jím nezaviněnému, nedostatečnému zastoupení v rámci správního řízení. Správní orgán ve svém rozhodnutí nijak nereflektoval, že žalobce je samostatná osoba, která má vlastní, s ohledem k jeho věku, omezenou způsobilost. Na žalobce a jeho rodinu nelze nahlížet jako na jednu kompaktní jednotku, která sdílí způsobilost a má společná práva a povinnosti.
5. Žalobce si přeje zůstat se svojí rodinou (rodiče a mladší bratr) na území ČR, ocitl se však v bezvýchodné situaci. Novou žádost o povolení k pobytu by musel podat v Hanoji, a s ohledem na tamní systém by se zde musel strávit dlouhou dobu. Došlo by tím k narušení jeho školní docházky, neboť nyní navštěvuje základní školu v ČR. Navíc žalobce není schopen do Vietnamu vycestovat sám, musel by ho doprovázet minimálně jeden z rodičů, který by se vzhledem k délce procesu vyřízení žádosti vystavil hrozbě odebrání povolení pobytu z důvodu dlouhodobého nepobývání na území ČR. Rodina žalobce ve Vietnamu nemá žádné zázemí. Nucené vycestování žalobce a jeho rodičů by tak mělo za důsledek nepřiměřený zásah do jejich rodinného a soukromého života, a tudíž porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. V této souvislosti žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71 (rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde takovýto zásah představoval dlouhodobý zákaz pobytu, který by svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu. V nyní projednávané věci pro žalobce není rozdíl, zda mu bude pobyt zakázán na půl roku či rok nebo zda bude nucen „dobrovolně“ vycestovat a stejnou dobu strávit čekáním na vyřízení nového pobytového oprávnění.
6. Žalovaný ve svém rozhodnutí odkazoval na několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, která však podle žalobce nejsou na nyní projednávanou věc aplikovatelná. Rozhodnutí se týkala osob, které pozbyly oprávnění k pobytu *vlastním přičiněním*. To však v nyní projednávané věci nemůže být případ žalobce, neboť vzhledem ke svému věku v řízení nemohl vystupovat přímo, nemohl samostatně činit návrhy ani podání ve věci. Další rozhodnutí se týkala osob již zletilých, které požádaly o udělení mezinárodní ochrany z důvodu přání založit rodinu na území, nikoliv proto, že mají na území rodinu,

na kterou jsou jako v případě žalobce zcela odkázáni. Uvedená judikatura navíc není aktuální a v argumentaci NSS a v legislativě došlo k výrazným změnám.

7. Žalobce má za to, že s ohledem na výše uvedené, zejména na dopad žalovaného rozhodnutí, na to, že je nezletilý a že nezapříčinil zamítnutí žádosti o povolení k pobytu, jsou v jeho případě dány důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Na základě všech uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
8. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se dostatečně zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil. Doplnil, že je zřejmé, že žalobce pouze hledá způsob, jak legalizovat svůj pobyt na území ČR jinak než prostřednictvím zákona o pobytu cizinců.
9. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v souladu s ustanovením čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, kdy má soud o žalobě proti rozhodnutí, jako opravném prostředku u soudu prvního stupně, rozhodovat dle stavu ke dni rozhodnutí soudu. Současně však platí ve vztahu k možnosti uplatňovat nové skutečnosti, že lze vznášet pouze takové, které žadatel o mezinárodní ochranu nemohl bez vlastního zavinění uvést již v řízení před správním orgánem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 – 32). Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce je nezletilým státním příslušníkem Vietnamu, národností kinh, bez náboženského vyznání. Nemá žádné politické přesvědčení, nikdy se politicky neangažoval. Ve Vietnamu naposledy žil v X, okrese X, provincii X. Do ČR přicestoval na podzim 2018 po smrti svého dědečka, se kterým ve Vietnamu žil. Žalobce je nyní žákem základní školy v ČR. Rodiče nezletilého pobývají v ČR, otec od roku 2007 na základě povolení k trvalému pobytu, matka od roku 2008 na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce má mladšího bratra, který se narodil na území ČR a pobývá zde na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny. Ve Vietnamu má žalobce prarodiče z matčiny strany a rovněž další rodinné příslušníky z otcovy strany. Zákonná zástupkyně žalobce však uvedla, že žalobce nemůže vycestovat zpět do Vietnamu, protože tam nemá nikoho, kdo by se o něj postaral. Dědeček, který se o žalobce staral v minulosti, již zemřel, prarodiče z matčiny strany jsou starší a nebyli by schopni se o žalobce postarat. Další příbuzní již mají své vlastní rodiny. Žalobce v minulosti nikdy nepobýval v jiném státě Evropské unie, rovněž mu nikdy nebylo uděleno vízum či povolení k pobytu v žádném státě. Žalobce požádal o trvalý pobyt v ČR, žádost mu však byla zamítnuta podle ust. § 75 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť nepředložil doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území. Následně požádal o mezinárodní ochranu z důvodu sloučení rodiny. Žalobce chce zůstat se svojí rodinou na území ČR, ocitl se však v bezvýchodné situaci. Nemá schopen sám odcestovat do Vietnamu, kde by musel požádat o povolení k pobytu. Ve Vietnamu nemá žádné zázemí a jeho vycestování by mělo za důsledek nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života, a to i s ohledem na to, že v ČR navštěvuje základní školu.

Jiné důvody, pro které o mezinárodní ochranu požádal, neuvedl. Žalobce má za to, že je jeho případ hoden zvláštního zřetele k udělení azylu z humanitárních důvodů.

11. Krajský soud musí nejprve konstatovat, že žalobní námitky směřují primárně vůči průběhu řízení před správními orgány rozhodujícími podle zákona o pobytu cizinců. Tedy lze zhodnotit, že žalobce ve skutečnosti nechce zvrátit rozhodnutí žalovaného, ale rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 3. 11. 2020, č. j. X, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k pobytu. Nelze však slučovat či ztotožňovat řízení o udělení mezinárodní ochrany a řízení o udělení povolení k trvalému pobytu. Pro obě řízení jednak platí odlišná právní úprava a jednak sledují jiný účel. Co je účelem udělení mezinárodní ochrany, bude rozebráno níže, na tomto místě je však důležité uvést, že legálnost pobytu je pouze zákonným důsledkem udělení mezinárodní ochrany, nikoli jejím účelem. Pro udělení mezinárodní ochrany, ať již ve formě azylu či doplňkové ochrany, je stanoven uzavřený výčet důvodů, na základě kterých lze mezinárodní ochranu cizinci udělit. Tyto podmínky však nelze ze strany správních orgánů rozšiřovat. V řízení o udělení mezinárodní ochrany rovněž nelze přezkoumávat postup správních orgánů v rámci řízení o udělení povolení k trvalému pobytu. To samé pak platí pro rozsah soudního přezkumu. Krajský soud se tak v nyní projednávaném případě nemůže zabývat důvody, které vedly k zamítnutí žádosti v odlišném řízení, než které je předmětem žaloby. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení trvalého pobytu a rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany představují dvě samostatná správní rozhodnutí, která na sebe nenavazují a která jsou samostatně přezkoumatelná. Námitka žalobce týkající se důvodu zamítnutí žádosti o povolení k pobytu tak v tomto řízení nemůže obstát.
12. Byť se jednalo o námitku směřující primárně vůči postupu správních orgánů v řízení o udělení povolení k trvalému pobytu, pro úplnost krajský soud dodává, že v rozsahu, v jakém účastník nemá procesní způsobilost, musí být zastupován zákonným zástupcem. V dané věci s ohledem na věk žalobce není pochyb o tom, že v řízení o povolení pobytu i v řízení o udělení mezinárodní ochrany vystupoval zákonný zástupce jménem zastoupeného, tedy jménem nezletilého žalobce. Je třeba připomenout, že v tomto případě z úkonů zákonného zástupce vznikají práva a povinnosti přímo nezletilému. To znamená, že úkon učiněný zástupcem má stejné právní účinky, jako by byl učiněn přímo nezletilým.
13. Jde-li o rozhodnutí v nyní projednávané věci, žalovaný svým rozhodnutím ze dne 11. 3. 2022 žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a jeho zákonné zástupkyně, z informace z Cizineckého informačního systému (CIS) a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 22. 4. 2021 a zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (ION), Přehled údajů o zemi za rok 2020, Vietnam ze dne 9. 4. 2021.
14. Žalovaný se zabýval podle ust. § 28 odst. 1 zákona o azylu přednostně naplněním podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12, § 13 a § 14 tohoto zákona. Následně zhodnotil, zda byly naplněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a §14b téhož zákona.

15. Krajský soud konstatuje, že se žalovaný se všemi zákonnými důvody pro udělení mezinárodní ochrany dostatečně zabýval a rovněž se s nimi vypořádal. K udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu je již ze samotné povahy ustanovení § 12, § 13 zákona o azylu zřejmé, že žalobce na základě jím popsané situace důvody v nich uvedené nenaplnil. Žalobce přitom ani neuplatnil žalobní body, které by uvedené závěry žalovaného zpochybňovaly. Proto krajský soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 4-7), s nímž se plně ztotožňuje.
16. Žalobce má však za to, že jsou splněny důvody zvláštního zřetele hodné pro udělení humanitárního azylu. Své tvrzení opodstatňuje tím, že žádost o povolení k trvalému pobytu byla zamítnuta kvůli nedostatečnému zastoupení v rámci správního řízení. Jedinou možností, jak jeho situaci vyřešit, je podání žádosti prostřednictvím českého zastupitelského úřadu v Hanoji. Žalobce však s ohledem na svůj věk není schopen odcestovat do Hanoje sám. Pokud by ho doprovázel jeden z rodičů, vystavil by se, vzhledem k délce procesu vyřízení žádosti, hrozbě odebrání povolení pobytu z důvodu dlouhodobého nepobývání na území ČR. Ve Vietnamu rovněž nemají žádné zázemí.
17. Žalovaný v případě žalobce neshledal skutečnosti zvláštního zřetele hodné. Žalobce má ve Vietnamu další rodinné příslušníky, se kterými je v pravidelném kontaktu, jak několikrát v průběhu správního řízení potvrdila jak zákonná zástupkyně žalobce, tak sám žalobce. Jde-li o narušení školní docházky, žalobce pobýval ve Vietnamu do svých 11 let, tudíž lze předpokládat, že má nezbytné předpoklady k možnosti pokračovat v dalším svém vzdělávání i za případného pobytu ve Vietnamu. Žalovaný doplnil, že rodiče žalobce byli schopni zajistit žalobci české vízum za účelem sloučení rodiny, aniž by se tehdy obávali svého dlouhodobého pobytu ve Vietnamu a možnosti ztráty svého pobytového oprávnění v ČR. Oba rodiče žalobce v současné době disponují povolením k legálnímu pobytu v ČR, tudíž i legální pobyt žalobce může jeho zákonná zástupkyně řešit cestou zákona o pobytu cizinců. K tomu žalovaný odkázal na několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, konkrétně na rozhodnutí ze dne 2. 9. 2015, č. j. 1 Azs 178/2015-25, podle kterého: *„[h]umanitární azyl nebyl koncipován k poskytnutí ochrany v situacích obdobných situaci stěžovatele. Nejde o institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbude příslušné pobytové oprávnění.“* Podle dalších rozhodnutí ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38 a ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011-36: *„[a]ni existence rodinných vazeb na území ČR nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu.“* Žalovaný rovněž zkonstatoval, že není v jeho kompetenci hodnotit, z jakého důvodu žalobce přišel o své pobytové oprávnění v ČR.
18. Krajský soud se v této souvislosti ztotožňuje s hodnocením žalovaného. Humanitární azyl podle ust. § 14 zákona o azylu je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, a pokud by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Jako obvyklé důvody pro udělení humanitárního azylu lze zmínit například zvlášť těžkou nemoc či zdravotní postižení či příchod z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými, či přírodními faktory (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55). Krajský soud zároveň připomíná, že na humanitární azyl není nejen právní nárok, ale ani subjektivní právo. Posouzení možných důvodů pro udělení

humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkumává pouze v omezeném rozsahu. Samotné správní rozhodnutí proto podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Soud se tedy může s ohledem na uvedené omezit pouze na posouzení, zda rozhodnutí žalovaného týkající se humanitárního azylu nevybočilo z mezí správního uvážení. Žalovaný úvahy týkající se udělení humanitárního azylu rozvedl na straně 7 až 8 svého rozhodnutí, zhodnotil všechny skutečnosti uváděné žalobcem, které by mohly být relevantní pro udělení humanitárního azylu, přičemž jeho úvahy nejeví známky libovůle a ze správního spisu neplyne ani to, že by došlo k porušení procesních předpisů.

19. Zákonná zástupkyně žalobce v žádosti výslovně uvedla, že o mezinárodní ochranu žádá z důvodů sloučení rodiny. Žádost o mezinárodní ochranu podala až poté, co se dozvěděla, že žalobcova žádost o povolení k trvalému pobytu byla zamítnuta. Krajský soud musí konstatovat, že na základě uvedených skutečností vyplývá, že důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je legalizace pobytu na území ČR. Problematikou legalizace pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se již mnohokrát zabýval Nejvyšší správní soud a krajský soud se s jeho závěry plně ztotožňuje. Snaha legalizovat svůj další pobyt na území České republiky není smyslem udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, ale ani udělení humanitárního azylu podle ust. § 14 téhož zákona. Institut mezinárodní ochrany nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území České republiky a nelze jej využít jako náhradní řešení v případech, kdy cizinec nesplňuje podmínky pro získání pobytového statusu dle zákona o pobytu cizinců na území České republiky (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010 – 49). To, že se žalobce prostřednictvím institutu mezinárodní ochrany snaží legalizovat svůj pobyt na území České republiky, ani žalobce nepopírá. Již z tohoto důvodu nemohla být žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě úspěšná, stejně jako následná žaloba proti nevyhovujícímu rozhodnutí žalovaného.
20. K legalizaci pobytu jako důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43, „*institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu) a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoli problémů (ekonomických, osobních, rodinných) v zemi původu. Udělení azylu lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek.*“ (dále srov. např. rozsudky NSS ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, nebo ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94). Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 Azs 139/2017-28: „*[a]zyl je tedy výjimečný institut konstruovaný primárně za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Prostřednictvím azylového řízení nelze obcházet žádné formy legalizace pobytu cizinců na území České republiky ani řešit jakékoliv nesnáze, které žadatel o mezinárodní ochranu ve svém domovském státě prožívá.*“
21. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu dále plyne, že snaha o legalizaci pobytu v České republice, byť je spojena se snahou o realizaci rodinného života, není zásadně důvodem hodným zvláštního zřetele, který je nezbytný k udělení humanitárního azylu

- (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 Azs 16/2012 – 12, bod 16, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 4 Azs 88/2014 – 18, ze dne 5. 12. 2012, č. j. 6 Azs 22/2012 – 35, ze dne 26. 5. 2016, č. j. 6 Azs 81/2016 – 28, bod 5, a usnesení ze dne 15. 6. 2016, č. j. 4 Azs 60/2016 – 29, body 10 až 12), resp. existenci rodinných vazeb na území České republiky nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu (shodně srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 Azs 209/2018 – 30, bod 14, či rozsudky téhož soudu ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 – 36, nebo ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 – 52).
22. Navíc ani není sporu o tom, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána poté, co se zákonná zástupkyně žalobce dozvěděla o zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu. K tomu je důležité uvést, že o azyl je nutné žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost. Tedy předpokládá se, že ten, komu hrozí v zemi původu pronásledování či újma z azylově relevantních důvodů, zažádá o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně poté, co tuto zemi opustí a přicestuje do hostitelského státu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81). Tedy i postup žalobce svědčí o správnosti závěru žalovaného, že jeho situace není azylově relevantní a že žalobce pro řešení své situace zvolil nevhodné prostředky. K tomuto se vyjádřil rovněž Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 28. 2. 2019, č. j. 9 Azs 430/2018 – 27, ve kterém uvedl: *„[ž]ádost o mezinárodní ochranu podaná ve chvíli, kdy se žadatel dozví o neudělení či zrušení pobytového oprávnění, aniž by byl zároveň tvrzen jakýkoliv relevantní azylový důvod, lze považovat za účelovou ve snaze legalizovat svůj pobyt na území České republiky na základě udělené mezinárodní ochrany“*.
23. Co se týká tvrzených obtíží spojených s vycestováním z České republiky za účelem podání nové žádosti o povolení k pobytu, soud nepopírá, že by takováto cesta mohla být uskutečněna s nikoliv zanedbatelnými obtížemi. Tyto obtíže však udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě nemohou opodstatňovat. I kdyby jeden z rodičů musel v České republice zůstat kvůli péči o mladšího nezletilého syna, nic objektivně nebrání druhému z rodičů, aby žalobce do Vietnamu doprovodil. Závěr o nesplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany není způsobilý zvrátit ani argument žalobce, že v případě, že by rodina musela opustit Českou republiku, by nebyla schopná splácet nemovitost, kterou si na území České republiky pořídili. Rovněž skutečnost, že lhůta pro vyřízení žádosti o povolení k pobytu může činit delší dobu, nemůže být důvodem pro udělení humanitárního azylu a ani z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v podobných případech nelze dovodit opak (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, č. j. 6 Azs 81/2016 – 28, body 8 a 9).
24. Zákon o pobytu cizinců upravuje možnosti legalizace pobytu na území České republiky. Přestože žaloba směřuje proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, považuje soud za vhodné uvést s ohledem na situaci žalobce předestřenou v žalobě, že existuje možnost požádat o vydání povolení k pobytu za účelem společného soužití rodiny společně s žádostí o upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění. Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců je cizinec žádající o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území a žádající o vydání povolení k dlouhodobému,

přechodnému nebo trvalému pobytu sice povinen žádost osobně podat příslušnému zastupitelskému úřadu, přičemž v případě nezletilých žadatelů je k osobnímu podání žádosti povinen jejich zákonný zástupce, nicméně v ust. § 169d odst. 3 tohoto zákona je dána pravomoc zastupitelského úřadu upustit v odůvodněných případech od osobního podání žádosti. To však není předmětem tohoto přezkumu a soudu tak nepřísluší určovat další postup ve věci či dokonce hodnotit, zda je situaci žalobce třeba považovat za odůvodněný případ. Nicméně lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 213/2018 – 22, který byl vydán ve věci pobytového oprávnění nezletilého žadatele z Vietnamu (obdobně rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2018, č. j. 9 Azs 372/2018 – 25).

25. Zároveň je třeba uvést, že zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území České republiky, jsou-li k tomu dány rodinné důvody. Tuto otázku je však třeba řešit dle zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území České republiky (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 – 52, ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 Azs 119/2017 – 39, bod 11, či usnesení ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018 – 59, bod 11).
26. Každé vycestování cizince může obecně představovat zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nicméně zákon o azylu poskytuje ochranu až v případech „*nepřiměřeného zásahu*“. Podle ustálené judikatury se však nejedná o nepřiměřený zásah, může-li cizinec a jeho rodina vést svůj soukromý a rodinný život v jiné zemi, například v domovském státě (srov. shodně též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 Azs 167/2016 – 25, ze dne 26. 10. 2017, č. j. 2 Azs 270/2017 – 40, ze dne 16. 5. 2018, č. j. 7 Azs 106/2018 – 33, bod 10, ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018 – 59, body 11 a 12, ze dne 13. 9. 2018, č. j. 2 Azs 89/2018 – 37, bod 13, a řadu dalších).
27. Žalobce přitom neprokázal, že by nemohl budovat své rodinné zázemí či prohlubovat rodinné vazby v zemi původu, když jeho otec, matka i bratr jsou vietnamskými státními příslušníky (srov. shodně např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2018, č. j. 2 Azs 89/2018 – 37, bod 13). Nadto lze poukázat na žalobcem tvrzený fakt, že ve Vietnamu stále žijí i ostatní příbuzní. Ani absence sociálních vazeb v zemi původu by však důvodem pro udělení či prodloužení některé z forem mezinárodní ochrany nebyla (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2014, č. j. 5 Azs 22/2013 – 31, či usnesení téhož soudu ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018 – 59, bod 12).
28. Žalovaný tedy nepochybil, když neshledal zásah rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany do soukromého a rodinného života žalobce. Ze stejných důvodů nepřipadá též v úvahu porušení článků 3 Úmluvy o právech dítěte. Rodina může realizovat rodinný život v zemi původu, všichni její příslušníci jsou státními příslušníky Vietnamu a mohou žalobce v případě nutnosti následovat do země původu. Z článku 3 Úmluvy o právech dítěte nelze v žádném případě dovodit, že by měly smluvní státy povinnost udělit mezinárodní ochranu každému dítěti, které o ni požádá (srov. shodně rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 23. 5. 2018, č. j. 6 Azs 67/2018 – 29, bod 28). Žalobci nic objektivně nebrání v tom, aby toto své právo realizoval se svou rodinou ve své vlasti.

29. Prání společného života žalobce s jeho nejbližšími rodinnými příslušníky na území České republiky je lidsky zcela pochopitelné. Jak však bylo několikrát řečeno, nejedná se o skutečnost, která by v daném případě odůvodňovala udělení mezinárodní ochrany. Žalobci proto nezbyvá, než usilovat o legalizaci svého pobytu odpovídajícími prostředky podle zákona o pobytu cizinců (srov. shodně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2018, č. j. 9 Azs 379/2017 – 35, body 31 a 32).
30. Jde-li o aplikovatelnost judikatury, na kterou žalovaný ve svém rozhodnutí odkazoval, je třeba uvést, že smyslem odkazu na uvedená soudní rozhodnutí je konstatování, že snaha o legalizaci pobytu na území ČR prostřednictvím žádosti o udělení mezinárodní ochrany nepřestavuje relevantní důvod pro udělení azylu podle zákona o azylu. Jde-li o aktuálnost uvedené judikatury, krajský soud uvádí, že závěry obsažené v uvedených rozhodnutích přetrvávají dodnes. Na podporu svého tvrzení krajský soud uvádí aktuální rozhodnutí, např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2022, č. j. 2 Azs 302/2011-27, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2019, č. j. 9 Azs 430/2018 – 27, či rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 4. 2022, č. j. 60 Az 69/2021-47.
31. Na základě shora uvedeného krajský soud shrnuje, že výše předestřená situace žalobce nezakládá případ zvláštního zřetele hodný, tedy není naplněn důvod pro udělení humanitárního azylu.
32. Pro úplnost se krajský soud vypořádává i s neudělením doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. Ani v tomto případě krajský soud neshledal pochybení na straně žalovaného. Ze správního spisu a ze samotného tvrzení žalobce má soud za dostatečně prokázané, že v případě žalobce nebyly naplněny důvody pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b zákona o azylu. V podrobnostech soud odkazuje na odůvodnění žalovaného rozhodnutí, konkrétně na str. 9-10.
33. Krajský soud se po přezkoumání napadeného rozhodnutí ztotožnil se závěry žalovaného. Soud je toho názoru, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci. Žalovaný se dostatečně vypořádal s posouzením, zda došlo k naplnění důvodů pro udělení azylu podle ust. § 12 až § 14 zákona o azylu a pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a a § 14b tohoto zákona. Žádné nové a současně relevantní důvody v řízení před krajským soudem žalobce přitom nevznsl. Proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.
34. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v ust. § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., když žalobce nebyl v soudním řízení úspěšný a žalovanému jako správnímu orgánu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS. Běžnou úřední činnost by přesahovaly zejména náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním, viz např. rozsudky NSS ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012-11, ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS).

35. Náhrada nákladů spojených s tlumočnickým úkonem - tlumočení při jednání soudu konaném dne 13. 7. 2022, bude předmětem samostatného usnesení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 20. července 2022

JUDr. Petra Venclová, Ph.D. v. r.
samosoudkyně